

RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2651 Rétság, Rákóczi út 20. Telefon: 35/550-100

www.retsag.hu Email: hivatal@retsag.hu

Előterjesztést készítette: Fodor Rita

Előterjesztő: Hegedűs Ferenc polgármester

2015. ÉVI STARTMUNKAPROGRAM PÁLYÁZAT BENYÚJTÁSÁNAK LEHETŐSÉGE

ELŐTERJESZTÉS

a képviselő-testület 2015. január 23-i ülésére

Tárgyalja	Ülés	Szavazás
☒ Szociális bizottság	☒ Nyílt	☒ Nyílt szavazás
☒ Pénzügyi és Városüzemeltetési Bizottság	☐ Zárt	☐ Titkos szavazás
☐ Közbeszerzési Bizottság		☐ Egyszerű többség
☒ Képviselő-testület		☒ Minősített többség

1 A tárgyalandó témakör tárgyilagos és tényszerű bemutatása

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális ellátások állami támogatása 2015. évben jelentősen megváltozik. Központi támogatásként magas adóerőképességünk miatt szociális feladatainkhoz támogatást nem kapunk. Szociális ellátásunk biztosításában 2015. március 1. naptól jelentős szerepet kap majd a helyi rendeletünk.

Egy-egy új támogatási forma költséghatása előre nem állapítható meg. Az ellátottak sem lehetnek biztosak abban, hogy a kért támogatásra jogosultak-e, méltányossági alapon kapnak-e támogatást. A városi szociális háló megerősítésének lehetőségét a közmunkaprogramokban, minél magasabb számú résztvevővel történő részvételben látom.

A közmunkaprogram előnyei

Ellátottak oldaláról:

- magasabb juttatást kapnak, mint az átmeneti segély összege,
- a munkaszerződések alapján a havi jövedelem kiszámítható,
- hasznosnak érezhetik magukat a társadalom, a város számára.

Az önkormányzat oldaláról:

- az önkormányzati törvényben meghatározott kötelezően ellátandó feladatok megvalósításában tudnak részt venni,
- a közmunkaprogram továbbra is jelentős mértékben államilag támogatott, kevesebb saját forrást szükséges biztosítanunk,
- aki nem hajlandó dolgozni, együtműködés hiánya miatt az ellátása megszüntetendő (tehát ténylegesen azok maradnak az ellátási körben, akik önhibájukon kívül nem találnak munkát),
- közreműködésükkel javul a városkép, elmaradt feladatok (kiemelten a perifériákon elmaradt feladatok) elvégzésre kerülhetnek.

A Nógrád Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja által kiadott tájékoztatót az előterjesztéshez mellékelem.

A tájékoztatóban lévő programok közül két elemet mindenképp a Képviselő-testület figyelmébe ajánlok, melyekben szeretném, ha részt vennénk:

Belvíz-elvezetési program

A program keretében kiépítenénk vízvezető árkokat. A városközpont csapadékvíz-elvezetése megoldott, a város külső részein vannak elmaradások. Ezeket pótolnánk. A városközpontot átszelő patak nyitott részét kiköveznénk, a városközpont díszévé tennénk.

A programban az építőiparban jártas munkanélküliek közreműködésére számítok.

Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása

Az önkormányzat több területén található illegálisan lerakott hulladékok. A hulladékok felszedése érdekében az elmúlt időszakban jelentős lépések történtek, ugyanakkor ezek a lerakatok újratermelődnek. A végleges felszámolás érdekében az emberek gondolkodását kellene megváltoztatni, de erre nekünk ráhatásunk nincs. A programba az alacsony képzettségű munkanélkülieket ajánlom bevonni.

Elgondolkodtató még a mezőgazdasági program. Ebben a programban azonban igen szigorú feltételek vannak, nem kizárt, hogy a program folytatásaként szociális szövetkezetet kell létrehozni.

A startmunkaprogram támogatása változó intenzitású.

Egy főre havi 110.000 Ft támogatás jár. Ebből kell fedezni a bérköltséget, a járulékokat és a dologi kiadásokat. A bérköltség előre pontosan nem tervezhető, mert más összegű bér jár a vezetői feladatokat el nem látó közmunkásnak (79.155 Ft), a középfokú végzettséggel nem rendelkező munkavezetőnek (87.090 Ft), a középfokú végzettségű munkavezetőnek (111.660 Ft) és az adminisztrátornak (101.480 Ft). Adminisztrátort – programok számától függetlenül – egy főben szeretném meghatározni. Munkavezetői létszámnak csoportonként 1-1 főt javaslok.

A bérek és járulékok finanszírozása minden esetben 100 %, a létszám növekedésével fordított arányban a dologi kiadások csökkennek.

Ha a képviselő-testület úgy dönt, hogy egy programban veszünk részt, akkor 15 fővel számolva dologi kiadásokra kb. 250 eFt jut havonta.

Két programban való részvétel esetén, 30 fővel számolva, dologi kiadásokra 750 eFt költhető. Ebben az esetben már a számolásnál figyelembe kell venni, hogy a 15 fő dologi költségeire 100 % és a további 15 fő dologi költségeire 90 % támogatás jár.

A dologi kiadások teljesítésekor óvatosan kell eljárni. Figyelembe kell venni, hogy az esetleges táppénzre jogosító időszakokra támogatás nem jár. Dologi kiadások terhére el lehet számolni a szemétszállítást, a konténer bérletét, anyagköltségeket.

A dolgozók részére biztosítanunk kell az üzemorvosi vizsgálatot, a munkaruhát.

A program időtartama 10 hónap. A pályázat benyújtásának határideje 2015. február 23. A Munkaügyi Központ felé a bizottsági üléseken megfogalmazott vélemények alapján jelezni kívánom a várható döntést.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni szíveskedjen.

Rétság, 2015. január 14.

Hegedűs Ferenc
polgármester

- 2 **Előzmények, különösen a témában hozott korábbi testületi döntések, azok végrehajtása**
- 3 **Jogszabályi háttér**
mellékletben bemutatva
- 4 **Határozati javaslatok**

**RÉTSÁG VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
./2015.(I. 23 .) KT. HATÁROZATA**

Rétság Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a 2015. évi startmunkaprogramban pályázat benyújtásáról készített előterjesztést.

A Képviselő-testület támogatja, hogy a programban megjelölt feladatok közül

- a (belvíz-elvezetési programcsoportban)
-
-

Rétság város fő figyelembevételével nyújtson be pályázatot.

A pályázat önkormányzatot terhelő költséghányadát a 2015. évi költségvetésben ütemezni kell.

Felelős: Hegedűs Ferenc polgármester

Határidő: 2015. február 23.

Záradék:

A tájékoztatás szabályszerű, a határozati javaslat jogszabálysértést nem tartalmaz.

Dr. Varga Tibor
jegyző

NÓGRÁD MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

MUNKAÜGYI KÖZPONTJA

Ügyiratszám: NOM/01/009829-17/2014 Tárgy: 2015. évi kistérségi startmunka
míntaprogramok tervezése
Ügyintéző (telefon): Kriston Péter (32/521-050/254. mellék) Melléklet: -

Tervezési Segédlet
a 2015. évi kistérségi (járási) startmunka programok indításához

I. Általános szempontok

1. A Belügyminisztérium döntése alapján 2015. évben kistérségi (járási) míntaprogramot/ráépülő programot helyi önkormányzat indíthat. Indokolt esetben mínta/ráépülő programot az önkormányzat által létrehozott 100 %-ban önkormányzati tulajdonban lévő nonprofit gazdálkodó szervezet, vagy helyi önkormányzat jogi személyiséggel rendelkező társulása is indíthat, amely minden esetben alapos indoklást és **egyedi** döntést igényel.

A jelen tervezési segédlet szempontrendszerétől eltérő, ún. egyedi programok a munkaügyi központ általi véleményezést követően külön eljárás szerint kerülhetnek csak felterjesztésre.

2. **A kistérségi (járási) programok területi hatálya:**

A közfoglalkoztatási mínta-, illetve ráépülő programokat azokon a településeken lehet támogatni, amelyek a kedvezményezett járások besorolásáról szóló, 2015. január 1-től hatályos 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet 3. sz. mellékletében meghatározott kedvezményezett járáshoz tartoznak.

3. **A 2015. évben a Belügyminisztérium a kistérségi (járási) startmunka míntaprogramok közül az alábbi programelemeket támogatja:**

a) mezőgazdasági programok

A helybeni lehetőségek, adottságok kihasználásával megtermelt zöldség és gyümölcs, takarmánynövények, valamint a kisállattartás és tenyésztés biztosítja az önkormányzati intézmények ellátását. A projekt segítségével állandó friss alapanyag kerül a településeken működő konyhákban feldolgozásra, és lehetőség nyílik a keletkező többlet felhasználására, értékesítésére, feldolgozására is. Várhatóan középtávon a projekt önfenntartóvá válik, valamint helyben teremt munkalehetőséget, illetve elérhetővé teszi a települési önellátás lehetőségét.

b) helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás (amely magában foglalja a korábbi téli- és egyéb értékkeremtő programokat is)

Célja a közösségi szükséglet kielégítése, a település fejlődésének elősegítése olyan egyedi programokkal, amelyek a korábbi munka- és termelési kultúrán, vagy a település eddig kiaknázatlan földrajzi és természeti adottságain alapulnak.

c) *belvíz-elvezetési programok*

Célja a településeket és a mezőgazdasági területeket fenyegető belvizek kialakulásának megelőzése, a belvíz elvezető árok rendszeres karbantartása, kialakítása. Megoldást jelenthet a belterületet védő övások-rendszer felújítása, kiépítése; csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, felújítása, fejlesztése; belterület veszélyeztető vízfolyások és belvízcsatornák felújítása, építése; árvízcsúcs csökkentő- és záportározók, valamint síkvidéki belvíztározók kiépítése, felújítása, fejlesztése. Fontos, hogy a települések úgy tervezzék a munkákat, hogy a vízgazdálkodási társulatokkal együttműködve valósítsák meg azt.

d) *mezőgazdasági utak rendbetétele*

Célja, hogy elősegítse a mezőgazdasági telepek, majorok bekötését a közúti hálózatba, a termények biztonságos szállítását. A program megkönnyíti a környéken lakó polgárok közlekedését, egyúttal megoldja a mezőgazdasági termelők gondjait is, hiszen lehetővé teszi, hogy mezőgazdasági terményeiket idejében betakarítsák.

e) *bio- és megújuló energiafelhasználás*

Célja a fűtőanyag helyben történő biztosítása. (pl.: energianövény termesztés, telepítési program, tüzelőanyag előállítás, gyűjtése, nem kazánprogram!).

f) *közúthálózat karbantartása*

Célja az önkormányzati belterületi úthálózat karbantartása, javítása, környezetének rendbetétele, ezáltal a baleseti veszélyek csökkentése, valamint járdák és kerékpárutak építése, amely hasznos a település számára, értéket teremt, valamint igazodik a helyi igényekhez.

g) *illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása*

Célja a kül- és belterületen található illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolása (felszedése és kezelése, ártalmatlanítása), megszüntetése, a hulladékelhagyó magatartás jelenségének megváltoztatása, az ismétlődő lerakások megakadályozása, újak kialakulásának megelőzése. A program által a települések és külterületeik megtisztulnak, megvalósul a terület rehabilitációja, és várhatóan hosszú távon is lehetővé válik a tiszta környezet fenntartása.

A közfoglalkoztatóknak a kérelmet programelemenként kell benyújtania, az illetékes munkaügyi kirendeltségre. Összefüggő tevékenységekre irányuló programoknál, illetve azonos programelemenként egy kérelem nyújtható be.

4. *A kistérségi (járás) programok besorolása:*

a) **A közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet szerinti mintaprogram:**

Mintaprogramként csak az a program támogatható, melyben olyan, az 1.3. pontban meghatározott, elsősorban értékteremtő, hasznos, a helyi sajátosságokon alapuló, a település önfenntartását elősegítő tevékenységet folytatnak, amely 2015. évet megelőzően – a közfoglalkoztató személyétől függetlenül – nem került támogatásra az adott településen. **Azon települések esetében, amelyek újonnan kapnak lehetőséget kistérségi mintaprogram indítására, prioritást élveznek a mezőgazdasági programok, valamint a helyi sajátosságokra épülő programok.**

A kérelemnek pénzügyi tervet (szempontok a kérelemben) kell tartalmaznia, amely alapján a „beruházás túlsúlyos” kérelem is elbírálható, illetve a végrehajtás ellenőrizhető, számon kérhető.

Beruházás túlsúlyos program: amelyben a beruházási költség aránya a program teljes költségéhez viszonyítva meghaladja a 20 %-ot. Ugyanazon tevékenységi körben mintaprogram egyszer indítható.

b) A Kormányrendelet) szerinti ráépülő program:

A közfoglalkoztatási mintaprogram lezárását követően a mintaprogramra épülő további közfoglalkoztatási program (a továbbiakban: ráépülő program) indítható, melynek támogatási feltételei közel azonosak a mintaprogramokéval, azonban mindenképpen figyelembe kell venni az előzmény mintaprogram során nyújtott támogatás körülményeit.

Mintaprogram lezárását követően – az adott tevékenységre – ráépülő program indokolt esetben több alkalommal is indítható, amennyiben azt a programterv megfelelően alátámasztja (új tevékenység, termék/magasabb feldolgozottságú termék megjelenése; jelentős kapacitásbővülés, amely az anyagköltségen kívüli jelentős, megfelelő számításokkal alátámasztott beruházási költség igényel stb. jár).

A mintaprogram lezárását követően **nem tekinthető ráépülő programnak** az a program, amely kizárólag a korábbi kapacitások fenntartását, működtetését szolgálja, s az anyagköltségen kívül nincs szükség további jelentős összegű beruházási költségekre. Ez esetben a program hosszabb időtartamú foglalkoztatás keretében történő folytatására van lehetőség. Ennek működtetéséhez a Kormányrendelet 2014. december 1-jén hatályba lépett módosítása megteremtette a feltételeket az által, hogy a továbbiakban e támogatási forma keretében is lehetőség van a program megvalósításához szükséges anyagköltség elszámolására.

Amennyiben a település a korábbi években azonos tevékenységre indított mintaprogramot, abban az esetben ugyanazon tevékenységre már csak ráépülő programot indíthat, vagy értelemszerűen hagyományos önkormányzati foglalkoztatás keretében támogatható, ha csak anyagköltséget igényel (pl. ha 2014. évben egy településnek nem volt belvív programja, de 2015 évben ismét tervezi a program indítását).

5. *A kistérségi (járás) programok közfoglalkoztatotti létszámával kapcsolatos általános szabályok:*

- a) Az elvégzendő munkálatok és az igényelt létszám, valamint a felmerülő költségek továbbra is arányban kell, hogy legyenek. Kiemelten figyelni kell arra, hogy a 375/2010. (XII.31.) Korm. rendeletben szereplő új beruházási és dologi költségekre vonatkozó létszámokat, nem szabad engedni szétaprózni (külön tevékenységenként 15-15 fős programok), annak érdekében, hogy megmaradjon a 100 %-os támogatási intenzitás.
- b) Minden mintaprogram és ráépülő program legalább 5 fő bevonásával indítható. Amennyiben a programnak van előzménye, és ahhoz viszonyítva a tevékenység, termelés nem nő jelentős mértékben, úgy nem indokolt a létszám emelése sem. Amennyiben az előző években is 5 fő alatt volt a mintaprogram/ráépülő program létszáma, mert a tevékenységet, termelést nem lehet/lehetett bővíteni, úgy a 2015. évi programnál sem kell megemelni a létszámot, a program kisebb létszámmal is felterjeszhető és indítható.
- c) Minden programba tervezhető adminisztrátori létszám is. 5-30 fő közötti létszám foglalkoztatása esetén 1 fő, majd minden további 30 fő foglalkoztatása után újabb 1-1 fő adminisztrátor vonható be a programba.
- d) 5-10 fő közfoglalkoztatott után 1 fő brigádvezető/munkavezető támogatása igényelhető, majd minden további 10 fő után 1-1 fő brigádvezető/munkavezető.

6. *A kistérségi (járás) programok támogatási mértékével, összegével, támogatható költségnevekkel kapcsolatos általános szabályok:*

- a) A közfoglalkoztatási mintaprogramok **beruházási és dologi költségei támogatásának változása:**

A sávós támogatás bevezetésével a közfoglalkoztatási mintaprogramok beruházási és dologi költségeinek támogatása a programokban foglalkoztatni tervezett közfoglalkoztatotti létszám nagysága szerint változik:

- 1) legfeljebb 15 fő közfoglalkoztatottal megvalósuló közfoglalkoztatási mintaprogramok esetében legfeljebb 100 százalékban,
- 2) 15 főnél több, de legfeljebb 45 fő közfoglalkoztatottal megvalósuló közfoglalkoztatási mintaprogramok esetében 15 fő közfoglalkoztatottig az 1) pontban meghatározott mértékig, azon túl legfeljebb 90 százalékban,
- 3) 45 főnél több, de legfeljebb 135 fő közfoglalkoztatottal megvalósuló közfoglalkoztatási mintaprogramok esetében 45 fő közfoglalkoztatottig a 2) pontban meghatározott mértékig, azon túl legfeljebb 80 százalékban,
- 4) 135 főnél több közfoglalkoztatottal megvalósuló közfoglalkoztatási mintaprogramok esetében 135 fő közfoglalkoztatottig az 3) pontban meghatározott mértékig, azon túl legfeljebb 70 százalékban támogathatóak.

Számolási mintapélda:

2015. évben a közfoglalkoztatási mintaprogramok egy hónapra eső maximális fajlagos támogatásának mértéke 110.000 Ft lehet. Ennek megfelelően a foglalkoztatni tervezett létszám és a program hossza alapján kiszámolható a program lehetséges maximális teljes támogatása. A foglalkoztatni tervezett létszám és annak besorolásonkénti megoszlása alapján számítható a program teljes bérköltsége. *A maximális teljes támogatás és a teljes bérköltség különbözete adja a beruházási és dologi költségek lehetséges támogatásának maximumát.*

Egy 10 hónapig tartó, átlagosan 165 főre tervezett közfoglalkoztatási mintaprogram esetén a program maximális teljes támogatása: 181.500.000 Ft.

A program maximális (100 %-os) teljes támogatása = $10 \cdot 165 \cdot 110.000 \text{ Ft} = 181.500.000 \text{ Ft}$

A 165 fős létszám besorolásonkénti megoszlása alapján számítható a program teljes bérköltsége. 2014. évi bruttó bérekkel, az alábbi megoszlásban számolva (150 fő közfoglalkoztatási bért, további 5-5 fő garantált közfoglalkoztatási bért, munkavezetői közfoglalkoztatási bért, munkavezetői garantált közfoglalkoztatási bért kap) a program teljes bérköltsége 148.241.783 Ft.

Beruházási, dologi költségekre fordítható maximális támogatás = $181.500.000 \text{ Ft} - 148.241.783 \text{ Ft} = 33.258.218 \text{ Ft}$, amely sávós megoszlásban támogatható. A támogatás mértékének kiszámolásához szükséges az 1 főre eső maximálisan (100 %-ban) támogatható beruházási, dologi költségek meghatározása.

Egy főre, a program időtartamára jutó maximális beruházási, dologi költségek = $33.258.218 \text{ Ft} / 165 = 201.565 \text{ Ft}$

Ezen egy főre eső költség 15 főig 100 %-os mértékben, 16-45 fő között 90 %-osan, 46-135 fő között 80 %-osan, 136 fő és e feletti létszám esetében 70 %-osan támogatható.

Támogatható beruházási, dologi költségek = $(201.565 \cdot 15) + (201.565 \cdot 30 \cdot 0,9) + (201.565 \cdot 90 \cdot 0,8) + (201.565 \cdot 30 \cdot 0,7) = 27.211.269 \text{ Ft}$

A példában szereplő 165 fős, 10 hónapig tartó közfoglalkoztatási programban a támogatható beruházási, dologi költségek összege: 27.211.269 Ft, a beruházási és dologi költségek támogatási intenzitása: $27.211.269 \cdot 100 / 33.258.218 = 81,8 \text{ \%}$ -os.

Általánosan képletben:

A program maximális teljes támogatása (K_i) = Program hónapjainak száma * létszám * 110.000 Ft

A programban felhasználható maximális beruházási, dologi költségek támogatása (K_d) = Program maximális teljes támogatása (K_i) – teljes bérköltség (K_b)

Egy főre eső maximális beruházási, dologi költségek támogatása ($K_{d/f\ddot{o}}$) = K_d / létszám
Maximálisan támogatható beruházási, dologi költségek támogatásának (Tám K_d) számítása:

A) legfeljebb 15 fős program esetén

$$\text{Tám}K_d = K_{d/f\ddot{o}} * \text{létszám}$$

B) 16 - 45 fős program esetén

$$\text{Tám}K_d = K_{d/f\ddot{o}} * 15 + K_{d/f\ddot{o}} * (\text{létszám}-15)*0,9$$

C) 46 - 135 fős program esetén

$$\text{Tám}K_d = (K_{d/f\ddot{o}} * 15) + (K_{d/f\ddot{o}} * 30*0,9) + (K_{d/f\ddot{o}} * \{\text{létszám}-45\}*0,8)$$

D) 135 főnél nagyobb program esetén

$$\text{Tám}K_d = (K_{d/f\ddot{o}} * 15) + (K_{d/f\ddot{o}} * 30*0,9) + (K_{d/f\ddot{o}} * 90*0,8) + (K_{d/f\ddot{o}} * \{\text{létszám}-135\} *0,7)$$

$$\text{Beruházási, dologi költségek támogatási intenzitása} = (\text{Tám}K_d * 100) / K_d$$

Abban az esetben, ha a közfoglalkoztató **nem kívánja igénybe venni a meghatározott fajlagos költség szerinti maximális támogatást**, akkor értelemszerűen a program maximális teljes támogatás mértéke helyett a ténylegesen igényelt támogatási összeget kell figyelembe venni.

Közfoglalkoztatotti létszám: a közfoglalkoztatási támogatásról szóló hatósági szerződésben szereplő támogatott közfoglalkoztatotti létszám vagy átlagl létszám. Több hatósági szerződés esetében a létszámok nem adódnak össze. A költségtámogatás független a közfoglalkoztatási bérhez és az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adóhoz nyújtott támogatás mértékétől.

b) A kérelemben szereplő költségnemek pontosítása:

Támogatható beruházási költség:

- Beruházási költségek és kiadások:
 - 1) ingatlan megvásárlása (**kizárólag a közfoglalkoztatásért felelős miniszter hozzájárulásával**), a felterjesztéshez kötelezően csatolandó: tulajdoni lap, 6 hónapnál nem régebbi értékbecslés,
 - 2) olyan **forgóeszközök megvásárlása**, amelyek rendeltetésüknek megfelelően elhasználásra kerülnek (pl. vetőmag, üzemanyag, építési anyagok, hízóállatok),
 - 3) munkaeszköznek nem minősülő befektetett eszközök (pl. tenyészállat, ingatlan vagy más tárgyi eszköz tartozéka) vásárlása, pénzügyi lízingje, továbbá a korábbi programok során már beszerzett gépek, eszközök esetében alkatrészek pótlása, cseréje indokolt esetben elszámolhatóak.
Tekintettel arra, hogy a pénzügyi lízing keretében átvett eszközöket az átvevő mérlegében kell kimutatni, ezért a pénzügyi lízingelt termékek beszerzését is a beruházási költségek között kell elszámolni. Nem lehet elszámolni a támogatási időszaknál hosszabb futamidejű pénzügyi lízing költségeit, és a támogatási időszaknál hosszabb futamidejű részletvétel költségeit, még részben sem (a támogatási időszakra eső lízingdíj, vagy vételár részlet összegéig sem).
 - 4) az 1)-3) pontban foglalt tárgyi eszközök beszerzésével, előállításával, üzembe helyezésével, használatba vételével kapcsolatban felmerült költségek (tervezési díj, szállítási költség, a beszerzéshez közvetlenül kapcsolódó vállalkozási díj – különösen, ha jogszabály írja elő szakember közreműködését /pl. gáz vagy elektromos hálózat szerelés/, vagy a szavatossági jogok/, vagy a garanciális jogok gyakorlásának feltétele a szakember által történő üzembe helyezés).

- A programhoz szorosan kapcsolódó szolgáltatás vásárlása tervezhető az „Egyéb, a programban felmerült költségek” címen. Csak olyan szolgáltatás vásárlása engedélyezett, mely olyan tevékenységre irányul, ami közfoglalkoztatottakkal nem elvégezhető (pl. állatorvosi költség, kútfúrás, szántóföldek művelése).
- 200 000 Ft, vagy azt meghaladó mértékű tárgyi eszközök:
 - 1) A munkavégzéshez nélkülözhetetlen nagy értékű munkaeszközök (minden gép, készülék, szerszám vagy berendezés, amelyet a munkavégzés során alkalmaznak, vagy azzal összefüggésben használnak).
 - 2) Nagy értékű gépek, erőgépek beszerzését a hosszú távú projekteknel javasoljuk, olyan egymásra épülő programokban, ahol a 3 éves bérleti költség meghaladná a beszerzési árat.

Támogatható dologi (közvetlen) költség:

- foglalkozás-egészségügyi vizsgálat térítési díja,
- munka- és védőruházat, egyéni védőeszköz (függetlenül attól, hogy megvásárolják, bérlik, vagy lízingelik). valamint a lízingdíj kifizetését igazoló bizonylatok,
- utazási költségtérítés,
- munkásszállítás költsége:
 - 1) munkásszállításhoz használt jármű (függetlenül attól, hogy bérlik, vagy lízingelik), **gépjármű vásárlása továbbra sem támogatható. Új települések esetében, amennyiben indokolt, külön a közfoglalkoztatásért felelős miniszter jóváhagyásával.**
 - 2) munkásszállításhoz használt jármű üzemeltetésének költsége (ideértve: vezető bére, üzemanyag, szervizelés stb.). A járművet vezető személy bére csak abban az esetben számolható el, amennyiben közfoglalkoztatási jogviszonyban áll. (Ebben az esetben a járművezető bére bérköltségként számolható el.)
 - 3) A céges autó fenntartási költsége nem támogatott. A céges autó üzemeltetésének költsége csak abban az esetben támogatható, ha a céges autót igazolható módon munkásszállításra használja a közfoglalkoztató. Ebben az esetben is csak a munkásszállítással ténylegesen összefüggő költségek támogathatóak a dologi (közvetlen) költségek között „munkásszállítás költsége” jogcímen.
- a munkavégzéshez nélkülözhetetlen kis értékű munkaeszközök (minden gép, készülék, szerszám vagy berendezés, amelyet a munkavégzés során alkalmaznak, vagy azzal összefüggésben használnak, függetlenül attól, hogy megvásárolják, bérlik, vagy lízingelik),
- közüzemi díjak, amennyiben az kizárólag a közfoglalkoztatási programhoz kapcsolódik, az oszthatatlan költségek tekintetében.

Munkaeszköz: minden gép, készülék, szerszám, kézi szerszám vagy berendezés, amelyet a munkavégzés során alkalmaznak, vagy azzal összefüggésben használnak. Ezeket mind adásvétel, mind bérlet útján be lehet szerezni. Ha a közfoglalkoztató bérlő a munkaeszközt, akkor az nem minősül beruházásnak, ezért csak a dologi (közvetlen) költségek között lehet elszámolni. Adásvétel esetén a munkaeszközt értéke alapján dologi (közvetlen) költségként (200 ezer forint alatt) vagy beruházási költségként (200 ezer forint, vagy a fölött) kell elszámolni.

Nem elszámolható költségek:

- tanácsadói díjak, olyan vállalkozási tevékenységek díjai, amelyek a tárgyi eszköz használhatóságát érdemben nem növelik, vagy amelyeket közfoglalkoztatás keretében is el lehet végezni (ez utóbbiakat nem a Számviteli törvény alapján kell kizárni a támogatható költségek közül, hanem azért, mert ellentétesek a közfoglalkoztatási támogatás céljával);

- a programokhoz kapcsolódó biztosítási díj;
- ingatlan bérleti díja (pl.: telephelyek, állattartásra alkalmas telephely, irodák, raktárak, stb.);
- postaköltség;
- képzési költség (pótvizsga költsége, a képzésben részt vevők útiköltsége is);
- banki költségek;
- olyan nagy értékű eszközök beszerzése, amelyeket már közfoglalkoztatási támogatásból korábban beszereztek (kivéve, ha már használhatatlanná vált az eszköz, vagy javítási költsége aránytalanul magas, gazdaságtalan, vagy a kapacitás bővítése indokolja);
- számítógép, telefon, fénymásoló, fényképezőgép és egyéb informatikai, híradástechnikai eszköz, ill. alkatrészek, valamint szoftverek beszerzési költsége; kivéve abban az esetben, ha a program speciális jellege megkívánja, vagy gazdasági számítással alátámasztva megindokolják, hogy a bérlet többbe kerül, mint a vásárlás;
- telefonálás költsége;
- céges autó fenntartásának költsége;
- közbeszerzési eljárás díjai;
- munka- és balesetvédelmi oktatás, elsősegélynyújtó képzés költsége;
- szakképzési hozzájárulás;
- táppénz;
- saját könyvelő, vagy külső cég általi könyvelés költsége;
- Fontos: Beruházási költségként nem lehet bérelt, vagy operatív lízingelt tárgyi eszközt elszámolni, közvetlen költségként pedig nem lehet nem munkaeszköznek minősülő tárgyi eszközt elszámolni.
- Nem lehet elszámolni a támogatási időszaknál hosszabb futamidejű pénzügyi lízing költségeit, és a támogatási időszaknál hosszabb futamidejű részletvétel költségeit, még részben sem (a támogatási időszakra eső lízingdíj, vagy vételár részlet összegéig sem).

c) Általános szabályok a költségekre vonatkozóan

- Az újonnan induló mintaprogramok és a ráépülő programok esetében is egyaránt **legfeljebb 110 000 Ft/fő/hó fajlagos költséggel szükséges tervezni a programokat.** A jogszabály szerint, illetve a fejkvóta alapján kiszámított támogatási összegek közül mindig az alacsonyabb összeg a mérvadó. A beérkezett igényekben meg kell vizsgálni, hogy tartalmaznak-e a közvetlen költségek beruházási költséget. Amennyiben a beruházási költségek között kizárólag anyagköltség került betervezésre, az adott program mintaprogramként nem támogatható, ezek a programok nem terjeszthetők fel. Amennyiben a megyei indokoltnak tartja a program indítását, az a megye decentralizált keretből finanszírozható.
- A fentebb leírtaknak csak a 100 %-os támogatási intenzitás mellett van szerepe, utána az elfogadható fajlagos költséget a 6.a) pontban részletezett módon megállapított átlagos támogatási intenzitás szerint kell arányosítani. Az átlagos támogatási intenzitással, illetve az adott támogatási sávhoz tartozó fejkvótával számított támogatási összeg közül minden esetben az alacsonyabbat kell figyelembe venni (pl. hiába fér bele az igényelt támogatás a sávós létszámhoz rendelt fejkvótával számolt összegbe, ha az átlagos intenzitással ettől alacsonyabb összeg adódik).
- A befejezett programok esetében a korábban realizált bevételt vissza kell forgatni. A tervezett és a megvalósult felhasználást a kérelemben be kell mutatni.
- Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) 1. § (1) bekezdés c) pontjának 4. alpontja alapján nagy értékű tárgyi eszköznek a 200 000 Ft egyedi bekerülési értéket meghaladó tárgyi eszközöket tekintjük.

- Az önkormányzatnak meg kell határoznia az önerő mértékét azokban az esetekben ahol nem 100 %-ban támogatott a program. Nem 100 %-os támogatási intenzitás esetén saját forrás/önerő megléte elengedhetetlen a program megvalósításához. Ebben az esetben a kérelmező nyilatkozik arról, hogy 100 % alatti támogatási intenzitás mellett is vállalja a program maradéktalan megvalósítását és a szükséges forrással rendelkezik. Az önerő mértéke nem lehet kevesebb, mint a program megvalósításához szükséges forrás 100 %-a és a támogatás különbözete.
- A beruházási és dologi költségek elemei közötti átcsoportosítás kezdeményezése legkésőbb a program időtartamának feléig lehetséges. A 4 hónap időtartamú, vagy annál rövidebb programok esetében ettől eltérő szabályt vezettünk be. Részletek a hatósági szerződés ide vonatkozó pontjaiban.
- A beruházási és dologi költségek közül legkésőbb a program feléig el kell számolni a munka- és védőruházattal, egyéni védőeszközökkel, a munkavégzéshez nélkülözhetetlen kis értékű munkaeszközökkel, valamint a beruházási költségekkel (az időtartam a közbeszerzés, engedélyeztetés, vagy bármilyen külső, elháríthatatlan akadály miatt, építési projektek, amennyiben szükséges hosszabbítható). Kivételt képeznek a program során folyamatosan felmerülő költségek (pl.: üzemanyag, védőital, stb.).
A határidőig fel nem használt összeget a kirendeltségnek vissza kell követelni, majd intézkednie kell annak „felszabadításáról”.

d) Előlegek elszámolása és mértéke

- A közfoglalkoztatási bérhez és az ahhoz kapcsolódó szociális hozzájárulási adóhoz nyújtott támogatás esetében a megítélt támogatás legfeljebb 2 hónapra jutó összege.
- A bérköltségre nyújtott előleggel legkésőbb a program utolsó elszámolásával egyidejűleg kell elszámolni, azonban folyamatosan figyelni kell a ténylegesen felmerülő személyi költségek nagyságára, a felhasználás tendenciájára.
- A beruházási és dologi költségek esetében csak a program indításához elengedhetetlenül szükséges eszközök beszerzésére igényelhető előleg, tehát nem szükséges minden esetben a legfeljebb 70 %-os előleg megállapítása.
- Beruházási és dologi költséggel legkésőbb a program feléig kell elszámolni, lásd előző l. 6. c) pont hetedik bekezdésében leírtak.

7. A kistérségi (járási) programokra vonatkozó egyéb általános szabályok:

- a) A programok **legkorábban 2015. március 1-jén indulhatnak**. Amennyiben ugyanazon közfoglalkoztatottakat kívánja a közfoglalkoztató alkalmazni, akik foglalkoztatása egy másik programban 2015. február 28-ig tart, úgy szükséges ezen munkavállalók álláskeresőként történő nyilvántartásba vétele, majd ismételt közvetítése. Ebben az esetben a foglalkoztatás kezdő időpontja március 1-jét követő lehet csak. A programok **legkésőbb 2016. február 29-ig tervezhetők**.
Az egyedül felterjesztésű programok legkorábban 2015. március 15-én indulhatnak.
- b) A programelemek között engedélyezzük az átjárást a közfoglalkoztatottak, illetve a felhasznált eszközök tekintetében, amennyiben a munka jellege, vagy a külső körülmények azt megkövetelik. Alkalmoszerű esetekben a munkanaplóban kerül rögzítésre a létszám átcsoportosításának ténye, egyéb esetekben jelezni szükséges a munkaügyi központnak. Az átjárhatóság azonban nem veszélyeztetheti a programelemek sikeres megvalósulását.
- c) A fenntarthatóság és a gazdasági hatékonyság lehetőségét magában hordozó programelemeknél konkurenciavizsgálat is javasolt, hiszen piactorzító hatással nem bírhat a közfoglalkoztatás, illetve nem lehet cél a magán, vagy egyéb állami tőkéből megvalósult vállalkozások ellehetetlenítése. Az önkormányzatok végezzenek önálló

elemzést a várható piaci hatásokról, ennek eredménye jelenjen meg a kérelemben, külön nyilatkozat nem szükséges. A megtermelt felesleg értékesítés árképzését a térség piaci viszonyaihoz kell igazítani. Az állami szerepvállalásnak köszönhetően ne lehessen befolyásolni a helyi piaci árképzést, a közfoglalkoztatásban létrehozott javak piaci értékesítésével nem generálható csökkenő piaci ár.

- d) A közfoglalkoztatáshoz nyújtható támogatásokról szóló 375/2010. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) 4. § (5) bekezdése alapján 2014. december 1-jétől a közfoglalkoztatási programok támogatási időszaka legfeljebb 12 hónap lehet. Ezzel összefüggésben a rendelet 4. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a (2) bekezdése alapján támogatás a legfeljebb 12 hónapra szóló, határozott idejű, napi 6-8 órás, rehabilitációs ellátásban részesülő személy foglalkoztatása esetében 4-8 órás közfoglalkoztatási jogviszonyhoz nyújtható.

A közfoglalkoztatónak a támogatási időszak befejeződését megelőző hatvanadik és huszonkettedik nap között benyújtott kérelmére a támogatási időszak **egy alkalommal** – a közfoglalkoztatotti létszám emelése nélkül – **további legfeljebb 6 hónappal meghosszabbítható**.

- e) Tilos olyan beruházási költséget támogatni, amely a bérelt ingatlan értéknövekedését eredményezi.
- f) Állagmegóvással, karbantartással kapcsolatos feladatok a decentralizált keretből támogathatók.

II. A mezőgazdasági programelem legfontosabb speciális tervezési szempontjai:

1. Létszám

- a) A mezőgazdasági minta/ráépülő programok is legalább 5 fő bevonásával indíthatóak (maximum értékét az előző évi mezőgazdasági programhoz kell viszonyítani). Amennyiben a földterület és a tevékenység nem nő jelentős mértékben, úgy nem indokolt a létszám nagyságrendi emelése sem. A földterület növekedéséhez tartozó arányosan növekvő foglalkoztatotti létszám/növekvő támogatási mérték kizárólag a földhasználatra vonatkozó dokumentum birtokában bírálható el érdemben. Ha a közfoglalkoztató új programot valósít meg, akkor a foglalkoztatotti létszám elsődlegesen a hektáronkénti javasolt létszámból, a térségben megvalósuló hasonló programokból eredeztethető. 5 főnél kevesebb létszám esetében decentralizált keretből lehet finanszírozni a programot, a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás feltételei szerint.
- b) Szántóföldi növénytermesztés esetén 1 ha mezőgazdasági földterületre 2-6 fő foglalkoztatása tervezhető (Pl.: 4 hektáros földterület megművelésére maximum 4x6, azaz 24 fő foglalkoztatható.). Fóliás termesztésre, konyhakertre és állattenyésztésre nincs irányadó, meghatározott létszám, növényi kultúra és művelési forma (kézi/gépi) függő.
- c) **Mezőgazdasági szakember bevonása kötelező a programok megtervezésébe és megvalósításába.** Erről a közfoglalkoztató a kérelemben köteles nyilatkozni. Javasoljuk a falugazdász hálózat igénybe vételét. **A szakember költsége nem elszámolható a támogatáson belül,** csak abban az esetben, ha a szakember egyben közfoglalkoztatott is (a szakértői költség ilyenkor természetesen nem egy plusz költség, hanem a végzettsége, képzettsége és a munkaköre szerint őt megillető közfoglalkoztatási bér). Mezőgazdasági szakember képesítésére vonatkozó előírás nincs. (Pl. Szent István Egyetemmel kötött megállapodás alapján az ösztöndíjban részesülő hallgatók is közreműködhetnek a programban szakértőként.)
- d) A programok elbírálása során figyelembe kell venni, hogy az adott tevékenység indokolja-e a tervezett létszámot.

2. Tevékenység

Azonos tevékenységi kört tartalmazó programok nem darabolhatóak szét - tekintettel a jogszabályváltozásra változására -, azért, hogy a támogatás intenzitása magasabb legyen.

- a) A 2014. évi és amennyiben ismert a 2015. évi programot is a szociális földprogramhoz kapcsolódó közfoglalkoztatási programban résztvevő település mezőgazdasági program támogatására benyújtott kérelmét különös körülményekkel szükséges megvizsgálni. A szociális földprogram és a kistérségi startmunka program mezőgazdasági programeleme között nem lehetnek átfedések (létszám, földterület, stb. tekintetében), a kettős támogatás tilalmazott.
- b) A felterjesztésben meg kell jelölni a tervezett és az előző évben megművelt földterületek nagyságát, illetve az azon foglalkoztatott létszámot.
- c) Az élelmiszerbiztonsági, állattartási, valamint munkavédelmi szabályok betartására fel kell hívni a települések figyelmét. A kérelem benyújtásakor az előzetes engedélyek bemutatása kötelező.
- d) **Amennyiben a jogszabály előírja (a tevékenység igényli) a hatósági engedélyek és minőségi tanúsítványok beszerzése kötelező.** A szükséges dokumentumok beszerzése a közfoglalkoztató feladata.
- e) Takarmánynövény termesztés lehetőség szerint ott valósuljon meg, ahol állattartást is terveznek, illetve fordítva. Nagyobb földterület művelésénél a vetésforgó kötelező alkalmazása miatt engedélyezhető takarmánynövény termesztése állattartás nélkül. **Támogatásból állatok tartásához és tenyésztéséhez szükséges takarmány nem finanszírozható** (Az önfenntartás, mint középtávú cél eléréséhez szükséges megvizsgálni az állattenyésztés lehetőségét is, vagyis a szaporítási lehetőséget, pl. sertés tartásban ne minden évben kerüljön megvételre a malac, mit levágnak, hanem anyagocákat állítsanak be). Kivéve abban az esetben, ha a közfoglalkoztatási program keretében felesleget termelő önkormányzattól vásárolja meg (a takarmány szállításának költségét önerőből kell az önkormányzatnak finanszíroznia), illetve olyan speciális takarmányok esetében, amelyek nem termelhetőek meg.
- f) Azon területeken, ahol nincs lehetőség az alapvető növények termesztésére, vagy állatok tartására, ott tervezhető gombatermesztés, húsgalamb, vagy fűj tartása stb.
- g) **A termesztett növények elsősorban a település intézményeiben történő felhasználásra termelődjenek és nem piaci eladásra.** A közfoglalkoztatónak be kell mutatnia a termékpályát, az előállítani tervezett mennyiségek, hozamok kimeneti oldalát. **Amennyiben a közfoglalkoztató csak piaci eladásra termel, a kérelme csak abban az esetben támogatható, ha vállalja a szociális szövetkezet létrehozását 1 éven belül.**
- h) A felesleg piacon értékesíthető - az értékesítés szabályainak megfelelően - vagy a rászorulóknak részére is hasznosítható. A szociális célú felhasználást minden esetben dokumentálni (képviselő testületi határozati jogalap és analitikus nyilvántartás) szükséges. A piacon történő értékesítését pedig minden esetben indokolni szükséges, az értékesítésből származó bevételről nyilvántartást kell vezetni.

3. Költségek

a) A kérelemben szereplő költségnemek pontosítása:

Nem elszámolható költségek:

- mezőgazdasági ültetvény, vagy termény biztosítási díja;
- ingatlan bérleti díja (pl.: telephelyek, állattartásra alkalmas telephely, irodák, raktárak, stb.);
- magánszemélytől bérelt földterületen megvalósuló mezőgazdasági projekthez megvalósításához a bérletre vonatkozó összeg.

b) Általános szabályok a költségekre vonatkozóan

- A mezőgazdasági programelemben fellépő esetleges káreseményekre (árvíz, belvíz, aszály stb.) javasoljuk biztosítás megkötését, azonban költsége a programban nem elszámolható.
- Kiemelten fontos, hogy a növényvédelem költségei is kerüljenek betervezésre.

III. Szociális szervezetekre vonatkozó rendelkezések

Amennyiben a település a 2015. évi programját követően a közfoglalkoztatási programjának egy részét szociális szervezeti formában szeretné működtetni, a programját **egyedi** mintaprogramként kell kezelni. A településnek minden esetben üzleti tervet kell mellékelnie, és nyilatkoznia kell arra vonatkozóan, hogy a programban beszerzett nagy értékű eszközt, állatot, ingatlant a program befejezését követően átadja az időközben megalakításra kerülő és a jogszabályi feltételeknek megfelelő szociális szervezetnek. Az üzleti terv alapján meg kell vizsgálni, hogy hosszú távú terve támogatható-e.

Salgótarján, 2014. december 19.

Tamási László
igazgató

A mezőgazdasági programelem legfontosabb speciális tervezési szempontjai:

Létszám

- A mezőgazdasági minta/ráépülő programok is legalább 5 fő bevonásával indíthatóak (maximum értékét – kivéve ha nő a földterület - az előző évi mezőgazdasági programhoz kell viszonyítani).
- Szántóföldi növénytermesztés esetén 1 ha mezőgazdasági földterületre 2-6 fő foglalkoztatása tervezhető Fóliás termesztésre, konyhakertre és állattenyésztésre nincs irányadó, meghatározott létszám, növényi kultúra és művelési forma (kézi/gépi) függő.
- Mezőgazdasági szakember bevonása kötelező a programok megtervezésébe és megvalósításába. Erről a közfoglalkoztató a kérelemben köteles nyilatkozni. Javasoljuk a falugazdász hálózat igénybevételét. A szakember költsége nem elszámolható a támogatáson belül, csak abban az esetben, ha a szakember egyben közfoglalkoztatott is (A programok elbírálása során figyelembe kell venni, hogy az adott tevékenység indokolja-e a tervezett létszámot).

A mezőgazdasági programelem legfontosabb speciális tervezési szempontjai:

Tevékenység

- **Azonos tevékenységi kört tartalmazó programok nem darabolhatóak szét - tekintettel a jogszabályváltozásra változására -, azért, hogy a támogatás intenzitása magasabb legyen.**
- **A szociális földprogram és a kistérségi startmunka program mezőgazdasági programeleme között nem lehetnek átfedések (létszám, földterület, stb. tekintetében), a kettős támogatás tilalmazott.**
- **A felterjesztésben meg kell jelölni a tervezett és az előző évben megművelt földterületek nagyságát, illetve az azon foglalkoztatott létszámot.**
- **Az élelmiszerbiztonsági, állattartási, valamint munkavédelmi szabályok betartására felhívjuk a figyelmet. A kérelem benyújtásakor az előzetes engedélyek bemutatása kötelező.**
- **Amennyiben a jogszabály előírja (a tevékenység igényli) a hatósági engedélyek és minőségi tanúsítványok beszerzése kötelező. A szükséges dokumentumok beszerzése a közfoglalkoztató feladata.**
- **Takarmánynövény termesztés lehetőség szerint ott valósuljon meg, ahol állattartást is terveznek, illetve fordítva. Támogatásból állatok tartásához és tenyésztéséhez szükséges takarmány nem finanszírozható (Azon területeken, ahol nincs lehetőség az alapvető növények termesztésére, vagy állatok tartására, ott tervezhető aombatermesztés. húsalamb. vagy fűri tartása stb.**

A mezőgazdasági programelem legfontosabb speciális tervezési szempontjai:

Tevékenység

- A termesztett növények elsősorban a település intézményeiben történő felhasználásra termelődjenek és nem piaci eladásra. A közfoglalkoztatónak be kell mutatnia a termékpályát, az előállítani tervezett mennyiségek, hozamok kimeneti oldalát. Amennyiben a közfoglalkoztató csak piaci eladásra termel, a kérelme csak abban az esetben támogatható, ha vállalja a szociális szövetkezet létrehozását 1 éven belül.
- A felesleg piacon értékesíthető - az értékesítés szabályainak megfelelően - vagy a rászorulóknak részére is használható. A szociális célú felhasználást minden esetben dokumentálni (képviselő testületi határozati jogalap és analitikus nyilvántartás) szükséges. A piacon történő értékesítését pedig minden esetben indokolni szükséges, az értékesítésből származó bevételről nyilvántartást kell vezetni.

A mezőgazdasági programelem legfontosabb speciális tervezési szempontjai:

Költségek

A kérelemben szereplő költségnemek pontosítása:

Nem elszámolható költségek (önerő keretében elszámolható):

- mezőgazdasági ültetvény, vagy termény biztosítási díja;
- ingatlan bérleti díja (pl.: telephelyek, állattartásra alkalmas telephely, irodák, raktárak, stb.);
- magánszemélytől bérelt földterületen megvalósuló mezőgazdasági projektelelem megvalósításához a bérletre vonatkozó összeg.

Általános szabályok a költségekre vonatkozóan

- A mezőgazdasági programelemben fellépő esetleges káreseményekre (árvíz, belvíz, aszály stb.) javasoljuk biztosítás megkötését, azonban költsége a programban nem elszámolható.
- Kiemelten fontos, hogy a növényvédelem költségei is kerüljenek betervezésre

Szociális szövetkezetekre vonatkozó rendelkezések:

Amennyiben a település a 2015. évi programját követően a közfoglalkoztatási programjának egy részét szociális szövetkezeti formában szeretné működtetni, a programját egyedi mintaprogramként kell kezelni. A településnek minden esetben üzleti tervet kell mellékelnie, és nyilatkoznia kell arra vonatkozóan, hogy a programban beszerzett nagy értékű eszközt, állatot, ingatlant a program befejezését követően átadja az időközben megalakításra kerülő és a jogszabályi feltételeknek megfelelő szociális szövetkezetnek. Az üzleti terv alapján meg kell vizsgálni, hogy hosszú távú terve támogatható-e.

Határidők:

- 1.) Közfoglalkoztatókkal való egyeztetés (munkaügyi központ, kirendeltségek, megyei koordinátorok közreműködésével)

Határidő: 2015. január 16-ig.

- 2.) Kérelmek benyújtása

Határidő: 2015. január 23-ig.

- 3.) Egyedi programot benyújtókkal való helyszíni egyeztetés (területi koordinátorok, BM megyei programkoordinátorok, megyei közfoglalkoztatási vezetők közreműködésével)

Határidő: 2015. február 20-ig.

- 4.) Minta/ráépülő programok indítása /SIMA/

Határidő: legkorábban 2015. március 01-től.

- 5.) Minta-ráépülő programok indítás /EGYEDI/

Határidő: legkorábban 2015. március 15-től.